

FIRST THING IN MORNING TO ENSURE HIS SUPPORT. 13. PEUX CE QUE VEUX. ALLONS-Y.....TO

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

geen zin in. Maar misschien vergis ik mij compleet.

DELUCVELLERIE: Je hebt toen gezegd: 'Ik ken mezelf: als ik daar naar toe ga en ik zie al die gruwelijkheden met mijn eigen ogen, dan word ik cynisch.'

PIEMME: Eigenlijk betekenen die twee dingen voor mij hetzelfde. Als ik nog maar iets van een kruisweg voel, dan word ik uiterst cynisch. Die twee dingen zijn voor mij verbonden.

DELUCVELLERIE: De *Cantate van Bisesero* werd geschreven op basis van de onderzoeken van de organisatie African Rights. Met enkele van hun Rwandese onderzoekers hebben wij zeer nauwe banden aangeknoopt. Hun onderzoeken vormen de basis van de tekst. Ik heb een groot deel van het schrijfwerk voor mijn rekening genomen en Garrett List heeft de muziek gecomponeerd: wij zijn alletwee in Bisesero geweest maar diegene die aan de cantate haar vorm en structuur heeft gegeven, is Mathias Simons die zelf niet in Bisesero is geweest.

47

>>

A 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

RWANDA 1994

INFORMANT IS A TOP LEVEL TRAINER IN THE CADRE OF INTERHAMWE-ARMED MILITIA OF MRND. 2. H

tot nu toe 44 dossiers. Acht processen in eerste aanleg zijn achter de rug. De helft van de veroordeelden is in beroep gegaan en één beroepsprocedure is al afgewerkt. Alle beschuldigen zijn tot nu toe schuldig bevonden en hebben straffen gekregen van 12 jaar tot levenslange opsluiting. Het Tribunaal zelf deelt de beschuldigen in vier categorieën in: de politieke leiders van voorjaar 1994, de militaire leiders, de journalisten, de hoge ambtenaren, en een categorie 'diversen' (met onder meer zakenlui, een dokter en een predikant). Drie vierden van de beschuldigen weet nog niet wanneer zijn of haar (er is één vrouw bij) proces zal beginnen. Sommigen van hen zitten al vier jaar in Arusha opgesloten, de meesten twee tot drie jaar.

HUTU, TUTSI, ENZ.

De Rwandese tragedie van 1994, én de tragedies ervoor en erna, zijn eerst en vooral het gevolg van een gewapend conflict om de macht over Rwanda. Daarbij wordt de etnische factor, het behoren tot de Hutumeerderheid (waarschijnlijk 85% van de bevolking) dan wel tot de Tutsiminderheid (wellicht 15%), door alle partijen als instrument in de strijd gebruikt. Voor een correcte analyse van wat er in 1994 gebeurd is en van de voortdurende strijd zowel voor als na dat cruciale jaar, is het nodig om steeds de etnische factoren in de context van die machtsstrijd te plaatsen. Daarom worden de betrokken partijen in deze analyse van de rechtspleging over de genocide en de massamoorden van 1994 aangeduid als 'Hutupartij' en 'Tutsipartij'. Zo is het bijvoorbeeld zonder meer fout te stellen dat het verslagen regime van president Juvénal Habyarimana een 'Huturegime' was, en het is al te eenvoudig en dus fout het huidige RPFregime in Kigali een 'Tutsiregime' te noemen. President Juvénal Habyarimana heeft zijn land 21 jaar lang bestuurd met en dankzij een elite die vooral uit Noord-West-Rwanda afkomstig was. Ze werd in meerderheid gerekruteerd uit de Hutubevolkingsgroep, maar belangrijke raadgevers en vooral economische handlangers behoorden dan weer tot de Tutsibevolkingsgroep. Zelfs de leider van de zo veelbesproken moordende militia Interahamwe, verantwoordelijk voor wellicht vele tienduizenden burgerdoden in voorjaar 1994, was van afkomst een Tutsi. De sterkste politieke - en langzamerhand ook militaire - oppositie binnen het Rwanda van de jaren negentig kwam uit Zuid-West-Rwanda en behoorde in meerderheid tot de Hutubevolkingsgroep. (Voor de kenners: minder dan 1% van de Rwandese bevolking behoort tot de Twa-bevolkingsgroep. Die heeft nooit een rol van betekenis gespeeld bij de politiek-militaire leiding van het onafhankelijke Rwanda.)